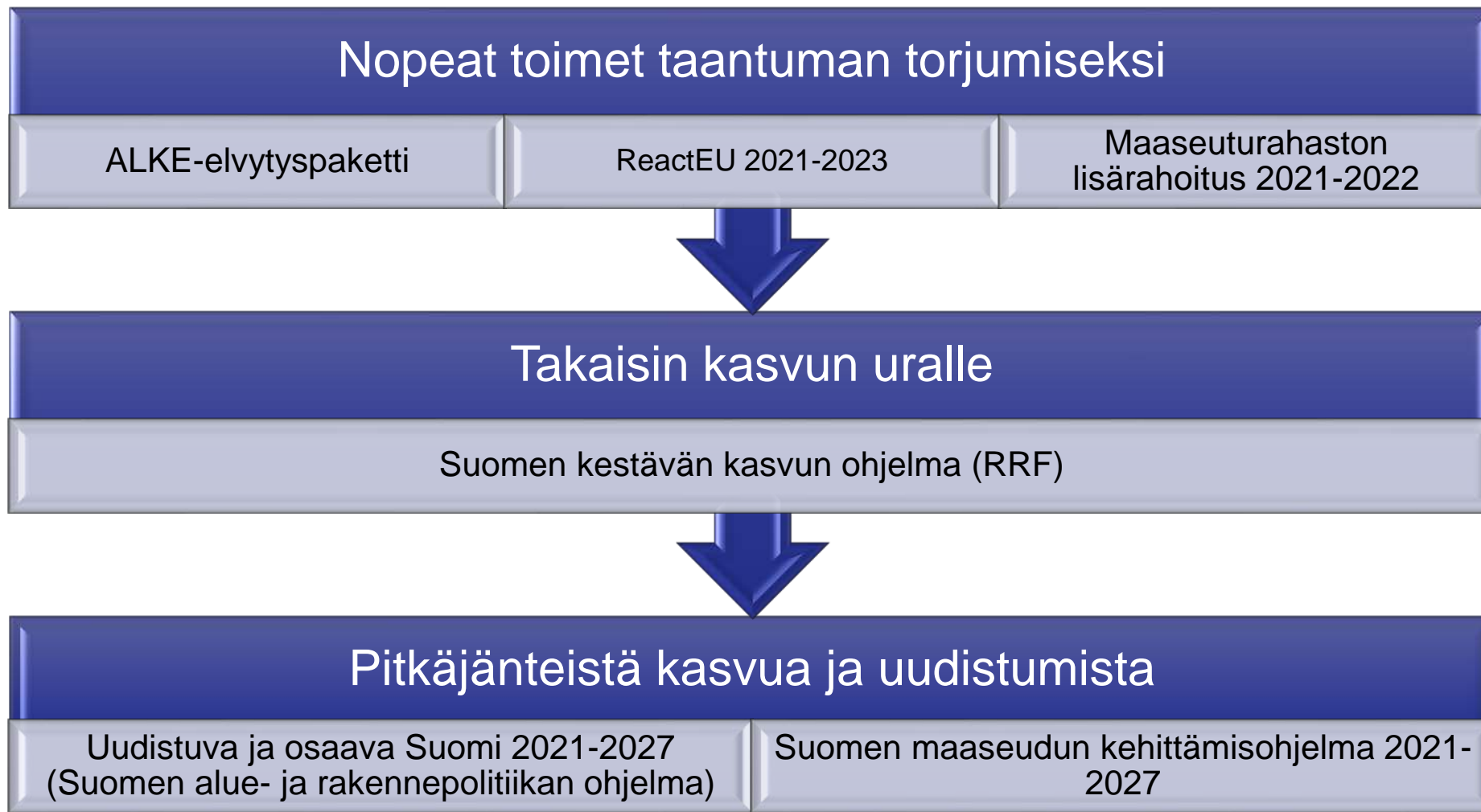

EU:n ohjelmakauden 2021-2027 sisällöt ja käynnistyminen

Heli Gynther, vs. aluekehitysjohtaja

Aluekehittämisen elvytysvälineet ja niiden roolit

Pitkäjänteistä kasvua ja uudistumista

Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027

Suomen alue- ja rakennepolitiikan ohjelma

EAKR

Euroopan aluekehitysrahasto

- TKI-toiminta ja digitaalisuus
- Yritysten kehittäminen ja investoinnit
- Energiatehokkuus, ilmastonmuutokseen sopeutuminen ja kiertotalous
- Pk-yritysten kasvuun ja investointeihin vaikuttavat liikenne- ja logistiikkainvestoinnit (vain IP alueella)

ESR

Euroopan sosiaalirahasto

- Työllisyys
- Osaaminen
- Osallisuus
- Sosiaaliset innovaatiot
- Aineellisen puutteen torjunta

JTF

Oikeuden mukaisen siirtymän rahasto

- TKI- ja teknologiainvestoinnit
- Taloutta monipuolistavat pk-yritysinvestoinnit
- Työntekijöiden uudelleen koulutus
- Laitosalueen kunnostus ja saneeraus

Kolme rahastoa

Kokonaisrahoitus EU + kansallinen 3 miljardia euroa

Ohjelman toimeenpano käyntiin 1.9.2021

Ohjelman pääpointit

Keskiössä:

- Vähähiilisyys- ja ilmastokestävät toimet (Vihreämpi Eurooppa)
- Innovaatiotoiminta ja digitalisaatio (Älykkäämpi Eurooppa)
- Ihmisten parempi pärjääminen (Sosiaalisempi Eurooppa)

Tuetaan:

- Pk-yritystoiminnan investointeja ja kehittämistä (yritykset)
- TKI-toimintaa (koulutus-, kehittämis- ja tutkimusorganisaatiot, kunnat)
- Työllisyyttä (työnhakijat)
- Koulutusta (kaikki työikäiset)

Ehkäistään:

- Syrjäytymistä ja köyhyyttä
 - *Hanketoiminnassa osallistutaan myös kansainväliseen yhteistyöhön*
 - *Läpileikkaavat periaatteet: kestävä kehitys, sosiaaliset innovaatiot, vähähiilisyys, digitaalisuus, sukupuolten tasa-arvo, yhdenvertaisuus*

Lausunnoilla 16.4.2021 saakka oleva ohjelmaehdotus

TL 1 Innovatiivinen Suomi (EAKR) (60%)

- Tutkimus- ja innovointivalmiuksien ja kehittyneiden teknologioiden käyttöönoton parantaminen
- Digitalisaation etujen hyödyntäminen kansalaisten, yritysten ja julkishallinnon hyödyksi
- Pk-yritysten kasvun ja kilpailukyvyyn parantaminen

TL 2 Hiilineutraali Suomi (EAKR) (30%)

- Energiatehokkuustoimenpiteiden edistäminen ja kasvihuonepäästöjen vähentäminen
- Ilmastonmuutokseen sopeutumisen, riskien ehkäisemisen sekä katastrofivalmiuksien ja –palautuvuuden edistäminen
- Kiertotalouteen siirtymisen edistäminen

TL 3 Saavutettavampi Suomi (EAKR)

– koskettaa vain Itä- ja Pohjois-Suomea (10%)

- Alueellisen ja paikallisen saavutettavuuden kehittäminen

TL 4 Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi (ESR)

- Polkuja töihin
- Uutta osaamista työelämään
- Yhdenvertaiseen osallisuuteen

TL 5 Sosiaalisten innovaatioiden Suomi (ESR)

- Turvaverkkoja nuorten tulevaisuuteen

TL 6 Aineellista puutetta torjuva Suomi (ESR)

- Eväitä elämään

” Ohjelma tulee sisältämään myös oikeudenmukaisen siirtymän rahaston toimia, joiden osalta järjestetään erikseen kuuleminen myöhemmin.”

Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto JTF

(Just transition fund)

- EU on sitoutunut saavuttamaan ilmastoneutraaliuden vuoteen 2050 mennessä.
- Tavoitteen saavuttamiseksi EU on päättänyt oikeudenmukaisen siirtymän rahastosta, josta tuetaan fossiilisten polttoaineiden tuotannon ja käytön vähentämisestä aiheutuvien taloudellisten ja sosiaalisten vaikutusten kompensointia.
- Suomessa tämän rahaston käyttö on kytketty turvetuotannosta luopumiseen.
- Suomeen JTF-rahoitusta noin 424 M€.
- Maakunnat laativat omat alueelliset JTF suunnitelmat, joiden määräaika oli 12.3.
- Komissio arvioi alueelliset suunnitelmat, mutta päätöksen rahoituksen jakamisesta alueille tekee jäsenvaltio.
- Käytännössä JTF tulee olemaan yksi rahasto Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 – alue- ja rakennepolitiikan ohjelmassa EAKR ja ESR –rahastojen rinnalla.
 - JTF-toimintalinja tulee mukaan ohjelmanmuutoksen kautta, koska se ei ehdi valmiiksi ennen koko ohjelman hyväksyntää.

Seuraavat askeleet

- Ohjelmaluonnoksen ja ympäristöselostuksen julkinen kuuleminen käynnissä
- Kansallinen päätös perusrahoituksen jaosta Itä- ja Pohjois-Suomeen ja Etelä- ja Länsi-Suomeen
- JTF alueellisten suunnitelmien hyväksyminen ja rahoituksen alueellinen jako
- Yhtymäkohdat RRF, JTF, React-EU ja rakennerahasto-ohjelman valmistelussa
- EU toimeenpanoasetukset ensin voimaan
- Suomen Alueiden kehittämistä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan rahastoja koskeva lainsäädäntö voimaan
 - nyt valmisteilla kansalliset asetukset (3 kpl)
- Valtioneuvosto käsittelee ohjelman
 - komission viralliseen käsittelyyn 5/2021

- Uusi ohjelma käynnistyy 1.9.2021

Kiitos!